

Bureau ICT-toetsing
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Jaarrapportage 2016-2017 Bureau ICT- toetsing

Datum 19 februari 2018

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
1. Terugblik op adviezen in 2016 en 2017	4
1.1 <i>Adviezen in 2016 en 2017</i>	4
1.2 <i>Opvolging van adviezen</i>	5
2. Terugkerende thema's in de adviezen	6
2.1 <i>Besluiten over ICT-vernieuwing</i>	6
2.2 <i>Beheersing van vernieuwing</i>	6
3. Ontwikkelingen en ambitie Bureau ICT-toetsing	8
3.1 <i>Lerend effect</i>	8
3.2 <i>Risico-gebaseerd toetsen</i>	8
3.3 <i>Kennis en kunde verspreiden</i>	8
3.4 <i>Omvang van projecten</i>	8
Bijlage Overzicht BIT-adviezen en bestuurlijke reacties 2016 en 2017	9
2016	9
2017	16

Inleiding

Het BIT adviseert ten behoeve van de algehele verbetering van ICT-projectbeheersing bij ministeries en publiekrechtelijke zelfstandige bestuursorganen. Hiertoe beoordeelt het, op verzoek van een bewindspersoon, de Tweede Kamer of op eigen initiatief, de risico's en slaagkans van programma's en projecten met een ICT-component van meer dan € 5 miljoen. De werkwijze van het BIT is vastgelegd in het Instellingsbesluit tijdelijk Bureau ICT-toetsing (Staatscourant 2015, nr. 21178). Conform het instellingsbesluit vraagt een minister die verantwoordelijk is voor een ICT-project het BIT om advies over de risico's en slaagkans. Na afronding wordt het advies aan de Tweede Kamer gezonden, voorzien van een reactie van de betrokken minister. De adviezen worden ook openbaar gemaakt via de website van het BIT.¹

Deze rapportage bevat een terugblik op de jaren 2016 en 2017 en een korte vooruitblik.

¹ De adviezen en bestuurlijke reacties verschijnen op www.bureauicttoetsing.nl.

1. Terugblik op adviezen in 2016 en 2017

Na de oprichting op 1 juli 2015 heeft het BIT de focus gelegd op het geven van kwalitatief hoogwaardige adviezen over ICT-projecten.

1.1 Adviezen in 2016 en 2017

Het BIT heeft 12 adviezen uitgebracht in 2016 en 13 adviezen in 2017. Een samenvatting van de BIT-adviezen en een verwijzing naar de bestuurlijke reacties daarop is opgenomen als bijlage. Tabel 1 geeft per ministerie een overzicht van het aantal uitgebrachte adviezen in 2016 en 2017 en van de toetsen die zijn gestart in 2017 en nog in uitvoering zijn.

Ministerie	Uitgebrachte adviezen 2016	Uitgebrachte adviezen 2017	Lopende toetsen gestart in 2017	Totaal aantal toetsen
Algemene Zaken	0	0	0	0
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	2	2	1	5
Buitenlandse Zaken	0	0	0	0
Defensie	1	1	1	3
Economische Zaken en Klimaat	1	2	0	3
Financiën	1	1	1	3
Infrastructuur en Waterstaat	0	3	6	9
Justitie en Veiligheid	2	0	0	2
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	1	1	0	2
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	4	2	2	8
Volksgezondheid, Welzijn en Sport	0	1	1	2
Totaal	12	13	12	37

Tabel 1. Aantal BIT-adviezen in 2016 en 2017 en lopende toetsen gestart in 2017 per ministerie

De in 2016 uitgebrachte BIT-toetsen hadden betrekking op zes projecten met een startdatum voor 1 juli 2015, de startdatum van het BIT². Het betreft de projecten eID van het ministerie van Binnenlandse Zaken, en Koninkrijksrelaties, Grensverleggende IT van het ministerie van Defensie, Zaakgericht werken DICTU van het ministerie van Economische Zaken, UCC-MASP van het ministerie van Financiën, Zelfbediening Justitiabelen en Implementatie Vernieuwing C2000 van het ministerie van Veiligheid en Justitie en Doorontwikkelen Basisregistraties Onderwijs van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Van de BIT-toetsen in 2017

² Startdatum project zoals aangegeven door de departementen op Rijks ICT-dashboard.

hadden twee adviezen een startdatum voor 1 juli 2015. Het betreft de projecten Operatie BRP en In Beheer Name BRP van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Blik op NVWA 2017 van het ministerie van Economische Zaken.

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft het BIT in 2017 twee maal een technische briefing verzorgd over een BIT-toets voor de vaste Kamercommissie van het betreffende departement. Het betreft het advies over het project BLIK op NVWA van het ministerie van Economische Zaken op 15 juni 2017 en het advies over de Operatie BRP en In Beheer Name BRP van het ministerie van Binnenlandse Zaken op 4 juli 2017.

In 2016 is op verzoek van de Tweede Kamer advies uitgebracht over het Programma eID van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In 2017 heeft De Kamer verzocht om een BIT-advies inzake iTEC-based Centre Automation System (iCAS) van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; deze toets zal februari 2018 aanvangen en naar verwachting voor de zomer gereed zijn.

1.2 Opvolging van adviezen

In de meeste gevallen wordt in de reactie van de verantwoordelijke minister aangegeven dat de BIT-adviezen worden opgevolgd. Wanneer het advies van het BIT niet of niet geheel wordt opgevolgd, wordt dit in overeenstemming met het Instellingsbesluit van het BIT besproken in de ministerraad.

In de bestuurlijke reacties die in 2016 aan de Kamer zijn aangeboden is acht maal aangegeven dat de adviezen worden overgenomen en vier maal dat de adviezen deels worden overgenomen. De bestuurlijke reacties in 2017 melden dat de adviezen acht maal worden opgevolgd en vier maal deels; op één toets uit 2017 is nog geen bestuurlijke reactie aangeboden. In 2017 is één project gestopt naar aanleiding van een BIT-advies.

Daar waar het BIT al tijdens de toets aanleiding ziet voor een vervolgtoets als gevolg van het risicoprofiel van een project, kondigt het dit in het eerste advies aan. In 2016 is geen vervolgtoets gedaan, in 2017 is één vervolgtoets gedaan. Dit is het BIT-advies over Blik op NVWA 2017 van het ministerie van Economische Zaken.

2. Terugkerende thema's in de adviezen

Nagenoeg alle Rijksoverheidsorganisaties beschikken over een grote hoeveelheid bestaande ICT-systemen. Keuzes over investeren in nieuwe ICT-systemen moeten dan ook veelal gemaakt worden in relatie tot de kwaliteit van de bestaande ICT-systemen. Dit moet leiden tot een passende verdeling van middelen voor vernieuwing en instandhouding. Bij de instandhouding zal zo veel mogelijk geprobeerd moeten worden om de kosten te beheersen en waar mogelijk te verminderen.

2.1 Besluiten over ICT-vernieuwing

Het BIT komt bij toetsen vaak tegen dat ICT-investeringsbeslissingen waarbij bestaande systemen vervangen worden te weinig met feiten zijn onderbouwd. In ruim 40 procent van de BIT-toetsen blijkt dat een besluit voor vervanging van bestaande systemen wordt genomen op basis van indicatieve beelden. Een besluit voor vervanging wordt genomen op basis van de overtuiging dat bestaande systemen niet meer goed zijn. Er wordt te weinig gekeken hoe goed of gezond een systeem is. Vaak werken deze bestaande systemen echter al vele jaren stabiel en zijn ze belangrijk voor de uitvoering van de primaire processen. Het risico is dan reëel dat systemen met weinig problemen, die dus eigenlijk nog heel gezond zijn, worden vervangen. Het gevolg kan ook zijn dat vervangingsoperaties onnodig groot worden, wat leidt tot hogere kosten en een grotere kans op falen.

Het is dan ook belangrijk om zo'n vernieuwing of verbetering in zo klein mogelijke stappen uit te voeren, op basis van feitelijk inzicht in het bestaande systeem. Vervanging ervan is lang niet altijd noodzakelijk om de beoogde doelstellingen te vervullen. De ervaring leert dat het verkrijgen van dit inzicht niet kostbaar of tijdrovend is, maar juist leidt tot het kunnen nemen van doelmatige maatregelen en kleinere stappen voor verbetering of vernieuwing. Dit soort maatregelen is in de regel (veel) goedkoper en kent een veel lager risicoprofiel dan volledige vervangingen. Waardering van de bestaande ICT staat innovatie niet in de weg, integendeel. In kleine stappen vernieuwen en verbeteren is in het algemeen eerder succesvol dan het starten van grote en daarmee inherent risicovolle projecten. Door het BIT onderzochte vernieuwingsprojecten ontberen te vaak de rechtvaardiging voor hun omvang. Het BIT adviseert daarom departementen om vernieuwing in zo klein mogelijk stappen uit te voeren te houden, op basis van feitelijk inzicht in de kwaliteit van de bestaande systemen.

2.2 Beheersing van vernieuwing

In getoetste projecten ziet het BIT dat er niet altijd een beeld is van de omvang van het nieuw te realiseren systeem. Dit is opvallend, omdat omvang van een nieuw systeem een belangrijke indicator is voor de kosten en doorlooptijd van het project en voor de kans op succes. Een goede schatting van de omvang is daarmee de basis voor de beheersing van een ICT-project. Ook bij projecten die een "agile" werkwijze volgen is het veelal toch goed mogelijk een beeld te vormen van de uiteindelijk te realiseren omvang. Het BIT adviseert daarom departementen om bij

vernieuwing van systemen meet aandacht te besteden aan omvang van het systeem en deze te gebruiken voor het goed vaststellen van doorlooptijd, kosten en ontwikkelsnelheid, ongeacht de wijze waarop een systeem wordt ontwikkeld.

3. Ontwikkelingen en ambitie Bureau ICT-toetsing

3.1 Lerend effect

Het BIT zal meer aandacht geven aan het lerend effect van de BIT-adviezen bij de organisaties binnen het Rijk. Het BIT heeft daar in recentere toetsen expliciet al de tijd voor genomen. De rol die het BIT inneemt is afhankelijk van de departementale situatie en zal dan ook per toets verschillen.

3.2 Risico-gebaseerd toetsen

Als het aanbod ICT-projecten in de toekomst groter wordt betekent dit dat er mogelijk keuzes gemaakt moeten worden. Het BIT zal in dat geval naar meer risico-gebaseerd toetsen gaan op basis van inhoudelijke afwegingen, zoals het risicoprofiel van een project op basis van omvang, maatschappelijke impact, signalen dat een project in zwaar weer verkeert, de toegevoegde waarde van de kennis van het BIT, en de beschikbare kennis en expertise.

3.3 Kennis en kunde verspreiden

Het BIT vindt het belangrijk om niet alleen projecten te toetsen, maar zich ook in te spannen om kennis en kunde te verspreiden. Hiertoe geeft het BIT presentaties bij verschillende organisaties die opleidingen binnen het Rijk verzorgen, zoals de Rijks Academie voor Financiën en Bedrijfsvoering en de Algemene Bestuursdienst. Ook heeft het BIT recent een publicatie over evolutionair vernieuwen op haar website geplaatst. Het BIT heeft in 2017 de CIO Dag Rijk medegeorganiseerd. Op deze dag presenteerden diverse overheidsorganisaties succesvolle ICT-initiatieven. In 2018 gaat het BIT door met het verspreiden van haar kennis en kunde.

3.4 Omvang van projecten

Het BIT constateert dat projecten soms kleiner worden gemaakt zodat de ICT-component niet hoger is dan € 5 miljoen. Dit is een goede ontwikkeling omdat kleinere projecten in het algemeen ook beter beheersbaar zijn.

Bijlage Overzicht BIT-adviezen en bestuurlijke reacties 2016 en 2017

2016

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

eID

Datum advies: 13-05-2016

Omschrijving: Realiseren van voorzieningen om burgers een betrouwbare toegang te geven tot online diensten van overheden en organisaties zoals zorgverzekeraars, onderwijsinstellingen en pensioenfondsen

Hoofdlijn advies: Het BIT denkt dat het programma eID met zijn recente keuze voor focus op het BSN domein en het instellen van een interdepartementale stuurgroep goede stappen heeft gezet om de complexiteit te beperken. Het BIT is echter van mening dat verdere beperking van complexiteit van het programma nodig is door aanvullende (kabinets)besluiten te nemen. Op basis van die besluiten moet het programmaplan worden uitgewerkt, het programma worden ingericht en moet er meer duidelijkheid komen over de benodigde financiële middelen en de financiering daarvan. Het BIT verwacht dat de resterende tijd tot eind 2017 te kort is om een werkend publiek middel te realiseren.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 17 juni 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 26 643, nr. 414](#)).

Harmonisatie Applicaties en Rijksvastgoed Processen (HARP)

Datum advies: 11-11-2016

Omschrijving: Realiseren van één geïntegreerd proceslandschap en applicatielandschap voor het Rijksvastgoedbedrijf

Hoofdlijn advies: Het BIT denkt dat HARP haar doelstelling om de fusiediensten met gelijke processen en dezelfde applicaties te laten werken met de huidige aanpak en uitvoering later dan voorzien gaat bereiken. Stroeve discussies over de gewenste processen zorgen tot op heden voor vertraging. HARP heeft nog geen uitgewerkt stappenplan op programmaniveau om het beoogde applicatielandschap te bereiken. Ook kan verder uitstel van de verhuizing naar SSC-ICT HARP vertragen. Aanvullend merkt het BIT op dat HARP te weinig tijd neemt voor de conversie van SAP naar Oracle EBS. Het BIT adviseert om bij het gelijktrekken van processen nadrukkelijk te kiezen voor het huidige proces van de fusiedienst die de doelapplicatie nu al gebruikt, optimaal of niet. Werk een stappenplan op programmaniveau uit om het beoogde applicatielandschap te realiseren. Voorkom doormodderen als de verhuizing naar SCC-ICT verder vertraagt; stel in dat geval HARP uit tot na succesvolle investering bij SSC-ICT of creëer een alternatieve tijdelijke huisvestingoptie voor de doelapplicaties die op het kritieke pad liggen. Neem tenslotte meer tijd voor de conversie van SAP naar Oracle EBS.

De minister van Wonen en Rijksdienst heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 20 december 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 26 643, nr. 435](#)).

Defensie

Grensverleggende IT

Datum advies: 31-05-2016

Omschrijving: Samen met de markt realiseren van een nieuwe ICT-infrastructuur voor Defensie

Hoofdlijn advies: Het BIT heeft twijfels bij de keuze voor één hoofdaannemer en reserves bij de aanpak van GrIT: het programmaplan is niet gericht op het oplossen van de huidige IT-problemen binnen afzienbare termijn en benodigde middelen (geld en mensen) ontbreken vooralsnog om een grootschalige aanpak te mogelijk te maken. Het BIT is echter onvoldoende zeker van onze zaak om nu negatief over de marktaanpak te adviseren. Het BIT verzoekt Defensie om de marktaanpak in de komende maanden verder uit te werken en GrIT op een later moment aan te bieden voor een hernieuwde BIT-toets. Ter voorbereiding van de aanbesteding adviseert het BIT Defensie om stuurmiddelen te bedenken voor een goede machtsbalans met een leverancier en de vraagstukken die prioriteit hebben voor de aanbesteding uit te werken, te weten aanpak van datacenters en inzicht in het applicatielandschap. Ook is het van belang het inzicht in de benodigde middelen te vergroten. In de tussentijd adviseert het BIT Defensie voortvarend te blijven werken aan het oplossen van de huidige IT-problemen. Werk aan projecten die leiden tot de ver eenvoudiging van het applicatielandschap of tot directe kostenreductie. Houd tempo in de geplande samenvoeging van JIVC en OPS.

De minister van Defensie heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 21 juni 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 31 125, nr. 68](#))

Economische Zaken

Zaakgericht werken

Datum advies: 11-02-2016

Omschrijving: Realiseren van een dienst om zaakgericht werken te ondersteunen voor verschillende overheidsorganisaties

Hoofdlijn advies: Het BIT vindt dat de plannen voor de realisatie van een ZGW-dienst voor tien tot vijftien overheidsorganisaties nog onvoldoende zijn uitgewerkt. Het BIT heeft zich daarom gericht op het eerste project van het programma: de realisatie van een ZGW-dienst voor AT en IGZ. Het BIT verwacht dat problemen ontstaan met de realisatie van dit project. Het BIT adviseert DICTU duidelijke afspraken te maken over financiering, leveringsvoorwaarden en inhoud van de ZGW-dienst voor AT en IGZ, voordat onomkeerbare stappen worden gezet.

De minister van Economische Zaken heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 1 april 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 25 268, nr. 133](#))

Financiën

[Union Customs Code \(UCC\), Douanewetboek van de Unie \(DWU\), Multi-annual Strategie Plan \(MASP\)](#)

Datum advies: 03-11-2016

Omschrijving: Invoering van de Union Customs Code (Douane Wetboek van de Unie)

Hoofdlijn advies: De Douane wil stevig kunnen sturen op de tijdige invoering van de UCC in Nederland en heeft daarom gekozen voor een programma-aanpak. De programma-aanpak voor invoering van UCC is echter om drie redenen niet productief: er is te veel onduidelijkheid, het programma maakt het de Douane moeilijker om samenhangende keuzes te maken en het uit elkaar halen van ontwikkeling en implementatie leidt tot onvoldoende voortvarendheid.

Het BIT adviseert daarom om de programma-aanpak te beëindigen en de invoering van UCC onder te brengen in losse projecten. Breng prioriteit aan in de werkzaamheden vanuit een Douanebreed projectportfolio en maak de projecten volledig verantwoordelijk voor zowel de IT-systeemontwikkeling als de organisatorische implementatie.

De staatssecretaris van Financiën heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 9 december 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 31 934, nr. 10](#)).

Veiligheid en Justitie

[Zelfbediening Justitiabelen](#)

Datum advies: 28-04-2016

Omschrijving: Realiseren van een zelfbedieningsoplossing voor justitiabelen, waarmee zij zelf bijvoorbeeld digitale boeken kunnen bestellen en bezoek kunnen inplannen.

Hoofdlijn advies: Het BIT beschouwt het project ZBJ als een veelbelovend innovatief idee. De werking van de nieuwe toepassingen is nog vol onzekerheden, waardoor grootschalige uitrol van het zelfbedieningsconcept nog in het geheel geen optie is. Over de baten van het concept zijn nog onvoldoende feiten beschikbaar voor een solide business case.

Het BIT begrijpt de wens van DII om te moderniseren. Het BIT moedigt DJI dan ook van harte aan om door te gaan met het ontwikkelen van zelfbedieningsapps en daarmee te experimenteren. Echter, Het BIT adviseert om grootschalige invoering van het zelfbedieningsconcept uit te stellen, de werking eerst kleinschalig aan te tonen en pas daarna een business case en projectplan voor grootschalige inzet te ontwikkelen.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 2 juni 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 24 587, nr. 654](#)).

Implementatie Vernieuwing C2000

Datum advies: 22-11-2016

Omschrijving: Het programma Implementatie Vernieuwing C2000 (IVC) vervangt het bestaande C2000-systeem.

Hoofdlijn advies: De vernieuwing van C2000 is hoe dan ook een risicovol programma. Dat is een gegeven. C2000 is essentieel voor de veiligheid in Nederland en dat maakt het extra belangrijk om de risico's te beheersen. Het BIT vindt dat de gekozen aanpak de risico's nog onvoldoende beperkt. Het BIT vindt dat de one-step migratie - de omschakeling van het huidige naar het volledige nieuwe systeem in één nacht – nog niet voldoende is uitgewerkt; daarmee is in onze ogen ook nog niet met voldoende zekerheid vastgesteld dat de one-step migratie het beste omschakelscenario is. Daarnaast kent het IVC-programma nog een aantal leemtes die kunnen leiden tot problemen tijdens de migratie, of tot uitstel ervan. Het BIT vindt de samenwerking en afstemming tussen het centrale programma, de kolommen en de meldkamers onvoldoende. Er is nog te weinig geregeld om de continuïteit van C2000 te kunnen garanderen voor het geval de migratie moet worden uitgesteld tot na 31 december 2017. Als laatste signaleert het BIT dat de beschikbaarheidseisen aan (zowel het oude als het nieuwe) C2000 aan de lage kant zijn voor een veiligheidskritiek systeem.

Het BIT adviseert u om de risico's van het programma te beperken met de volgende maatregelen. Werk het gekozen omschakelscenario zo snel mogelijk in detail uit. Stel op basis daarvan zeker dat de minst risicovolle migratiestrategie gekozen wordt. Zorg er hoe dan ook voor dat de migratie vooraf wordt gegaan door een volledige *end-to-end* test van alle samenhangende systemen. Zorg aanvullend met inzet van gerichte externe expertise dat de leemtes van IVC worden weggewerkt. Neem maatregelen om er voor te zorgen dat het centrale programma en de lokale projecten beter op elkaar aansluiten. Laat IVC anticiperen op een mogelijke vertraging en effen het pad voor eventuele omschakeling na 31 december 2017. Zorg er ten slotte voor dat op termijn de beschikbaarheid van C2000 verhoogd wordt.

De minister van Veiligheid en Justitie heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 15 december 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 25 124, nr. 83](#))

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Doorontwikkelen Basisregistraties Onderwijs

Datum advies: 25-04-2016

Omschrijving: Vernieuwen en moderniseren van de informatie-uitwisseling tussen de onderwijsinstellingen, Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en de Onderwijsinspectie

Hoofdlijn advies: Het BIT acht de kans groot dat de projecten van DBRON MBO₁ in hun huidige opzet slagen. Het programma realiseert concrete resultaten voor de instellingen, DUO en de Onderwijsinspectie. De gekozen fasering maakt het programma beheersbaar en de sturing binnen DUO en in de keten werkt naar behoren. De gekozen aanpak zorgt bovendien voor een breed draagvlak bij de instellingen. Wel signaleert het BIT nog een risico bij het onderdeel Bekostiging dat tot vertraging kan leiden bij de invoering.

De volgende tranches van het programma zullen gericht zijn op de sectoren VO en PO. Het BIT signaleert een aantal aandachtspunten die de slaagkans van deze tranches negatief kunnen beïnvloeden en adviseren de inhoud van het programma en de aanpak voor VO en PO bij te stellen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 3 juni 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 26 643, nr. 412](#))

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Persoonsgebonden Budget

Datum advies: 26-01-2016

Omschrijving: Vernieuwen van de ICT-systemen waarmee de Sociale Verzekeringsbank (SVB) haar dienstverlening uitvoert voor het Persoonsgebonden Budget (PGB) Trekkingsrecht

Hoofdlijn advies: Het BIT acht de kans klein dat dit project in de huidige opzet slaagt omdat het voorgestelde plan ernstig tekort schiet, vooral op de volgende punten: het plan houdt te weinig rekening met de PGB-keten, de uitvoerbaarheid is onvoldoende doordacht, de SVB schat het project te optimistisch in en de financiering is nog onduidelijk. Het BIT adviseert om het SVB-plan onderdeel te maken van een verbeterprogramma voor de gehele keten. Het BIT vindt dat het opdrachtgeverschap voor dit programma bij de Directeur Generaal Langdurige Zorg van VWS moet liggen. Tijdens de voorbereiding van dit verbeterprogramma kan de lopende verbetering van de digitale portalen gewoon doorgaan.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het BIT-advies en haar reactie daarop op 19 februari 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 26 643, nr. 393](#))

Directe Financiering Kinderopvang

Datum advies: 20-05-2016

Omschrijving: Realiseren van een ICT-systeem voor de uitvoering van het nieuwe stelsel voor directe financiering Kinderopvang

Hoofdlijn advies: Het BIT vindt het voorgestelde tijdspad voor implementatie van het nieuwe stelsel zeer krap. Dat kan tot grote problemen leiden, omdat in de huidige plannen uitloop niet soepel kan worden opgevangen. Het BIT is niet tegen het hanteren van een ambitieus tijdspad, maar vindt dat de afbouw bij de Belastingdienst pas mag starten als DUO de dienstverlening volledig heeft overgenomen en deze goed werkt zodat uitloop niet voor problemen zorgt. Ook adviseert het BIT om voor alle onderdelen te kiezen voor bewezen technologie en steviger te sturen op mijlpalen.

Het BIT heeft twijfels bij de stelselwijzing zelf. Het BIT vindt dat er weinig winst wordt geboekt op de door u gestelde doelen en het BIT vraagt zich af waarom niet gekozen is voor minder risicovolle alternatieven om de doelstellingen te realiseren. Het BIT adviseert u daarom vooral om deze alternatieven eerst nader te onderzoeken.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 22 juni 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 31 322, nr. 304](#))

Een Uniforme Betaalomgeving

Datum advies: 22-06-2016

Omschrijving: Realiseren van een uniforme betaalomgeving voor de uitvoering van de Arbeidsongeschiktheidswet (AW), de Werkloosheidswet (WW) en de Ziektewet (ZW)

Hoofdlijn advies: Het BIT onderschrijft de noodzaak om via een gestructureerde aanpak het IT-landschap van Uitkeren de komende jaren verder toekomstvast te maken en oude systemen stapsgewijs te vervangen. Het project 1UBO-AW is daarin een essentiële eerste stap en het BIT adviseert u om alles op alles te zetten om van 1UBO-AW een succes te maken.

Ondanks een zorgvuldig voorbereidingstraject heeft het BIT nog enige zorg over de haalbaarheid van de einddatum, 1 januari 2018. Het BIT adviseert daarom maatregelen te nemen om het project minder afhankelijk te maken van het releaseproces en om tijdig alternatieve scenario's te ontwikkelen voor het geval de beoogde einddatum onhaalbaar blijkt.

Daarnaast adviseert het BIT u om alvast aan het werk te gaan met het vervolg van het rationalisatietraject en het UWV te vragen een concreet voorstel uit te werken voor de aanpak hiervan en de benodigde verandercapaciteit in kaart te brengen. Op basis hiervan kunnen SZW en UWV bestuurlijke afspraken maken over de aanpak en de hiervoor benodigde verandercapaciteit en de Tweede Kamer informeren over de consequenties voor de beleidsagenda.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 26 448, nr. 573](#))

vAKWerk

Datum advies: 18-10-2016

Omschrijving: Vernieuwen van het AKW-systeem voor de uitvoering van de Kinderbijslag

Hoofdlijn advies: Het BIT onderschrijft van harte de keuze van de SVB om de functionaliteit van het AKW-systeem aan het AA-systeem toe te voegen, en daarmee een eerste stap te zetten in het samenvoegen van vernieuwen van systemen. De kwaliteit en de toekomstvastheid van het AA-systeem is vastgesteld in verschillende vooronderzoeken. Binnen de SVB is veel kennis aanwezig over de betreffende systemen. De gekozen aanpak, waarbij de scope zoveel mogelijk is beperkt, vindt het BIT gedegen.

Toch ziet het BIT ook nog een beperkt aantal risico's. Het BIT adviseert u de SVB aanvullende maatregelen te laten nemen om deze risico's te beperken.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het BIT-advies en haar reactie daarop op 7 november 2016 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 26 448, nr. 579](#)).

2017

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

DWR Next

Datum advies: 21-03-2017

Omschrijving: Het project DWR Next vernieuwt de digitale werkplek van 21.000 gebruikers in vijf departementen

Hoofdlijn advies: Het BIT verwacht dat DWR Next gaat slagen, maar de kans op uitloop in de tijd is groot. De door SSC-ICT gekozen 'werkende weg' aanpak kan flexibiliteit geven om in te spelen op tegenvallers en voortschrijdend inzicht, maar verlaagt op dit moment onnodig de voorspelbaarheid van de oplevermomenten. Het BIT denkt dat SSC-ICT planmatiger kan en moet werken.

Het BIT adviseert om de planning door SSC-ICT helder en compleet te laten maken, zodat duidelijk is wat er precies wanneer wordt opgeleverd, en wat daarvoor nodig is van wie. Ook de rol van de departementen moet in de planning duidelijker worden. Het BIT adviseert een terugvalscenario uit te werken voor I&M, omdat het BIT denkt dat SSC-ICT dat nodig zal hebben.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 21 april 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 26 643, nr. 461](#))

Operatie BRP (oBRP) en In Beheer Name BRP (IBN BRP)

Datum advies: 09-06-2017

Omschrijving: Het realiseren van een nieuwe Basisregistratie Personen.

Hoofdlijn advies: Het einde van de BRP-geschiedenis is nog niet in zicht. Het BIT denkt dat de invoering van het BRP-systeem minstens anderhalf jaar langer gaat duren dan de recent door het programma afgegeven nieuwe einddatum van november 2021, welke datum al 15 maanden later is dan de laatst door het programma afgegeven planning. Het BIT denkt dat invoering dus op zijn vroegst medio 2023 is afgerond. De nog te maken kosten zijn volgens het BIT nog minstens €225 mln. Echter, het BIT ziet ook nog steeds significante risico's, die ertoe kunnen leiden dat invoering nog langer gaat duren en meer gaat kosten.

Als het BIT dat af zet tegen de verwachte voordelen van de invoering van het BRP-systeem, dan vraagt BIT zich af of het allemaal de moeite waard is. Het BIT geeft daarom in overweging de programma's oBRP en IBN BRP te stoppen. Het BIT adviseert om nu een periode van bezinning in te laten en daarna een geheel nieuw plan te ontwikkelen, dat eerst in kaart brengt wat de huidige behoeften zijn van gemeenten en afnemers, en vervolgens deze behoeften realiseert door de bestaande systemen in kleinere en beter beheersbare stappen door te ontwikkelen en waar nodig te vervangen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 27 juni 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 27 859, nr. 105](#))

Defensie

IT IGO KMar

Datum advies: 21-03-2017

Omschrijving: Informatie Gestuurd Optreden Vernieuwing van de IT voor de Koninklijke Marechaussee (KMar) vanwege Informatie Gestuurd Optreden (IGO).

Hoofdlijn advies: De KMar gaat te weinig gericht en concreet te werk met IT IGO. De KMar gaat te veel uit van innovatieve technische oplossingen waarbij de winst voor de organisatie uit het oog verloren wordt. Er ontbreekt vooralsnog voldoende inzicht in de stand van zaken en kosten van de lopende projecten waardoor het onzeker is of aan behoeften van de KMar is voldaan wanneer het IT IGO-budget is uitgeput. Ook wordt de slagvaardigheid van IT IGO belemmerd door de inrichting van de programmaorganisatie en de inkoopfunctie.

Het BIT-advies luidt dan ook als volgt. Maak meer gebruik van wat al bestaat en focus dus meer op de doorontwikkeling van bestaande voorzieningen. Dit geldt vooral op vier terreinen waar bijsturing urgent is: de projecten Mobiele Applicaties KMar (MAK1) en Tactische en Operationeel Bevelvoeringssysteem (TOBS), en de aanpak voor de ontwikkelsporen OPSCENT en VAM.

Vergroot het inzicht in de stand van zaken en kosten van de IT IGO projecten. Start alleen nieuwe projecten indien er een duidelijk projectresultaat is gedefinieerd en er zeker voldoende personele capaciteit en geld is. Zorg dat het programma zich blijft beperken tot een overzichtelijk aantal lopende projecten.

Vergroot, tenslotte, de slagvaardigheid van het programma IT IGO door diverse maatregelen in de sturing.

De minister van Defensie heeft het BIT-advies en haar reactie daarop op 19 april 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 33 763, nr. 132](#))

Economische Zaken

[Blik op NVWA 2017](#) (vervolgtoets)

Datum advies: 20-03-2017

Omschrijving: Ontwikkelen van een systeem om het inspectieproces van de NVWA te ondersteunen.

Hoofdlijn advies: Zonder een succesvol programma BLIK kan NVWA de doelen van het verander-programma NVWA 2020 en de opgelegde taakstelling niet realiseren. BLIK 'moet' dus slagen. Het BIT vindt echter dat het project daarvoor een te hoog risicoprofiel heeft en acht de planning van de NVWA, om eind 2019 alle 23 inspectie-domeinen over te hebben gezet naar het nieuwe systeem, niet realistisch.

Het BIT heeft grote twijfels bij de door BLIK gekozen aanpak en zou hebben gekozen voor een aanpak gebaseerd op kleinere, beter beheersbare stappen om het bestaande landschap te vervangen. De NVWA heeft te kennen gegeven onder geen beding te willen stoppen met BLIK en evidente, eenvoudige alternatieven lijken ook niet voorhanden. Daarom adviseert het BIT om het deelproject voor Horeca en Tabak wel eerst af te maken, en de periode tot september te gebruiken om beter zicht te krijgen op de periode daarna. Het BIT adviseert om dan in september een go/no-go besluit te nemen.

Het BIT denkt dat ook in het beste geval rekening moet worden gehouden met een forse uitloop, en adviseren om voorlopig niet te bezuinigen op het onderhoud van de bestaande systemen.

De minister van Economische Zaken heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 19 mei 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 33 835, nr. 57](#))

[Phoenix+](#)

Datum advies: 20-12-2017

Omschrijving: Vernieuwen van de processen en het applicatielandschap voor het waarneemproces, de transitie van de onderzoeken naar het nieuwe applicatielandschap en de inrichting van de bijbehorende organisatie.

Hoofdlijn advies: is nog niet gepubliceerd.

Bestuurlijke reactie is nog niet aan de Tweede Kamer verzonden

Financiën

Investeringsagenda Belastingdienst

Datum advies: 13-06-2017

Omschrijving: Het realiseren van een transformatie van processen en systemen die samenhangen met het fiscaal proces bij de Belastingdienst.

Hoofdlijn advies: Het BIT vindt de kerngedachte van de Investeringsagenda om met een integraal klantbeeld gericht te controleren en zo de tax-gap te verkleinen en kosten te besparen een goede gedachte. Het BIT acht het echter onwaarschijnlijk dat de Investeringsagenda deze doelstellingen volledig gaat bereiken, om de volgende redenen. Naast projecten voor de realisatie van de kerngedachte bevat de Investeringsagenda nog veel andere projecten die niet lijken bij te dragen aan de doelstellingen van de Investeringsagenda, waardoor de focus op resultaten dreigt te verdwijnen. Voor andere projecten die wel bij zouden kunnen dragen is het resultaat onzeker omdat niemand verantwoordelijk is gemaakt voor het realiseren van resultaten op de werkvloer. Tenslotte denkt het BIT dat de innovaties van Data & Analytics en IV-accnt nog nauwelijks de experimenteerfase overstijgen en dat de samenwerking met de klantsegmenten nog onvoldoende is. Het BIT adviseert dan ook om de reikwijdte van de Investeringsagenda te beperken zodat deze in overeenstemming is met de kerngedachte en er meer focus kan zijn op het boeken van resultaten. En daarnaast de aanpak van Data & Analytics te verbeteren en te ontwikkelen in nauwe samenwerking met de klantsegmenten. Het BIT vindt ook dat de feitelijke onderbouwing voor de vernieuwing van het IT-landschap vooralsnog onvoldoende is voor een gerichte aanpak en de investeringen van vele tientallen miljoenen euro's nog niet rechtvaardigen. Het BIT adviseert de Belastingdienst daarom om op basis van aanvullend feitelijk onderzoek in kaart te brengen waar eventuele legacy-problemen zich exact bevinden en op basis hiervan een stapsgewijze aanpak op te stellen.

De staatsecretaris van Financien heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 7 juli 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 31 066, nr. 375](#))

Infrastructuur en Milieu

[CivMil Voice Communication System](#)

Datum advies: 01-08-2017

Omschrijving: Uitbreiden van het bestaande Voice Communication System van de Luchtverkeersleiding Nederland en het in gebruik nemen van het communicatiesysteem door het Commando der Luchtmachtstrijdkrachten van Defensie.

Hoofdlijn advies: Het BIT vindt VCS een zinvol project. Het BIT acht de slaagkans groot ondanks dat het een ingrijpende aanpassing is. Het BIT verwacht dat LVNL het project met de huidige aanpak succesvol kan afronden.

Bij het projectdeel van Defensie ziet het BIT enkele risico's waardoor het BIT twijfelt of CLSK op tijd afscheid kan nemen van het huidige communicatiesysteem. Het BIT adviseert CLSK zo spoedig mogelijk een projectleider aan te stellen die verantwoordelijk is voor alle noodzakelijke aanpassingen op de vliegvelden van Defensie. Werk daarnaast een integraal stappenplan uit om deze aanpassingen te realiseren.

De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft het BIT-advies en haar reactie daarop op 11 september 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 31 936, nr. 393](#))

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Datum advies: 04-09-2017

Omschrijving: De ontwikkeling van een samenhangend digitaal stelsel voor de uitvoering van de nieuwe Omgevingswet.

Hoofdlijn advies: Het BIT heeft waardering voor het streven om de wetten en regels, het aanvragen van vergunningen en het doen van meldingen eenvoudig en inzichtelijk te maken voor burgers en bedrijven. Het BIT vindt echter dat met het huidige ontwerp van het DSO een te grote stap ineens wordt gezet en zijn bang dat daarmee de realisatie van de in het Bestuursakkoord uitgewerkte ambitie in gevaar wordt gebracht.

In het Bestuursakkoord is als streven neergelegd dat het DSO bij de invoering van de Omgevingswet ten minste het huidige dienstverleningsniveau moet bieden (Scenario 2). De door het programma uitgewerkte oplossing is echter veel rijker in functionaliteit en daardoor ook ingewikkelder dan nodig om het huidige dienstverleningsniveau te kunnen handhaven. IT-functionaliteiten zijn zo ingewikkeld ontworpen dat ze tot problemen zullen leiden bij het maken en gebruiken ervan en het is maar de vraag is of ze ooit allemaal gaan werken als bedacht. De toegevoegde waarde van de gekozen oplossing voor bevoegde gezagen en eindgebruikers is daarbij onvoldoende aangetoond. Gemaakte financieringsafspraken staan nu al onder druk.

Het BIT adviseert daarom om de scope van het programma sterk te reduceren en de omvang van het ontwerp van het DSO in eerste instantie echt te beperken tot wat strikt noodzakelijk is om het huidige niveau van dienstverlening te handhaven. Daarmee wordt ook financiële ruimte gecreëerd om, na invoering van de Omgevingswet, het DSO in kleinere stappen door te ontwikkelen en zo toegevoegde waarde te leveren aan burgers, bedrijven en bevoegde gezagen.

Het BIT denkt dat onderdelen van deze beperktere aanpak zelfs al voor inwerkingtreding van de nieuwe wet kunnen worden ingevoerd. Daardoor levert het DSO sneller toegevoegde waarde en kan de bruikbaarheid ook eerder getoetst worden aan de praktijk.

De minister van Infrastructuur en Milieu heeft het BIT-advies en haar reactie daarop op 6 oktober 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 33 118, nr. 98](#)).

Electronic Flight Strips

Datum advies: 17-10-2017

Omschrijving: Vervangen van fysieke flightstrips door digitale flightstrips in de verkeerstoren van de Luchtverkeersleiding Nederland

Hoofdlijn advies: Het BIT onderschrijft de keuze van LVNL voor het project EFS en vindt de kwaliteit van de gekozen aanpak hoog. LVNL heeft veel aandacht voor de projectrisico's, waaronder de acceptatie van de digistrippen door de luchtverkeersleiders. Wel denkt het BIT dat de kans op vertraging groot is als gevolg van de krappe planning in combinatie met de beperkte beschikbaarheid van capaciteit. Het BIT adviseert LVNL daarom om maatregelen te treffen om de kans op vertraging te minimaliseren.

De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft het BIT-advies en haar reactie daarop op 22 november 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 31 936, nr. 425](#)).

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Lerarenregister en Registervoorportaal

Datum advies: 15-03-2017

Omschrijving: Realisatie van een lerarenregister en een registervoorportaal waarin leraren zich verplicht moeten registreren.

Hoofdlijn advies: Het realiseren van een lerarenregister en registervoorportaal vindt BIT qua IT geen ingewikkelde klus, maar het BIT ziet toch enkele bezwaren die roet in het eten kunnen gooien. Door tijdsdruk is het bouwproces al gestart, terwijl op belangrijke onderdelen nog onduidelijkheid bestaat over vastlegging van gegevens en de werking van functionaliteit. Daarnaast krijgen scholen nog weinig ondersteuning bij de verandering die zij moeten doorvoeren. Tot slot merkt het BIT op dat een aantal vastgelegde keuzes in het wetsvoorstel nadelig uitpakken voor de betrouwbaarheid en gebruiksvriendelijkheid van beide registers. Het BIT adviseert om zo spoedig mogelijk duidelijkheid te scheppen over de functionaliteit en de gegevens die in de registers worden vastgelegd. Ondersteun daarnaast scholen bij de implementatie en omgang met de registers, zodat het lerarenregister echt 'gaat werken'. Tot slot adviseert het BIT om een aantal gemaakte keuzes te heroverwegen, zodat de betrouwbaarheid en de gebruikersvriendelijkheid van de registers kunnen worden verhoogd.

De staatsecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 23 mei 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 27 923, nr. 262](#))

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Aanbesteding datacenter UWV

Datum advies: 28-03-2017

Omschrijving: Aanbesteding en migratie van de datacenterdienstverlening UWV.

Hoofdlijn advies: Het BIT is van mening dat UWV ernaar zou moeten streven om een betere machtsbalans met de nieuwe leverancier te realiseren, door in het contract meer stuurmiddelen dan voorheen op te nemen. Het is nodig dat UWV meer maatregelen treft om een gelijk speelveld voor marktpartijen te bevorderen. UWV beschikt nog niet over een actueel en volledig overzicht van de hard- en software die bij IBM staat en heeft nog geen applicatiestrategie uitgewerkt. Leveranciers die relatief onbekend zijn met UWV zijn zonder dergelijke informatie bij voorbaat kansloos. Daarnaast is het BIT van mening dat meer haast moet worden gemaakt met het inrichten van een sterke interne regieorganisatie.

Het BIT heeft flinke twijfels bij de aanbesteding van de volledige dienstverlening bij één partij. Het BIT vreest dat er zo weinig winst wordt geboekt op de gestelde doelen en verwacht dat UWV met de huidige aanpak krijgt wat ze al had: een vendor lock-in bij een leverancier voor de komende 8 tot 16 jaar. De gevolgde aanpak zorgt aanvullend voor enkele jaren tijdsverlies voordat de gewenste vernieuwing kan starten. Het BIT zou daarom housing en hosting splitsen en bij verschillende leveranciers onderbrengen. Het BIT zou housing binnen de bestaande datacenters van het Rijk mogelijk maken. Op die manier zou UWV werkelijk de eerste stappen zetten om meer regie te kunnen voeren en een multi-vendorstrategie in de toekomst mogelijk te maken.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 24 april 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 26 448, nr. 590](#))

Wet tegemoetkomingen loondomein

Datum advies: 16-11-2017

Omschrijving: ICT-project van UWV om in samenwerking met de Belastingdienst de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl) te implementeren.

Hoofdlijn advies: Het BIT maakt zich zorgen of voldoende tijd resteert om alle onderdelen van de Wtl zorgvuldig te kunnen invoeren. Wij vrezen dat een aantal belangrijke systemen niet op tijd af zal zijn en dat UWV en de Belastingdienst zullen moeten terugvallen op tijdelijke en handmatige processen. Ook zal het niet meer tikken om tijdig de juiste gegevens te verzamelen voor de beleids- en verantwoordingsinformatie die nodig is om het effect van de Wtl te kunnen evalueren.

Daarom geeft het BIT in overweging om de invoering van het LKV met een jaar uit te stellen. Dit maakt capaciteit vrij om de tegemoetkomingen achtereenvolgens zorgvuldig in te voeren en het verzamelen van beleids- en verantwoordingsinformatie goed voor te bereiden. Ook creëert u ruimte om elementen van de Wtl te herzien die in onze ogen de invoering van het LKV moeilijker maken dan nodig.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 15 januari 2018 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 34 304, nr. 14](#))

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

IV van Morgen

Datum advies: 18-10-2017

Omschrijving: Opleveren werkend zaaksysteem en document management systeem voor de IGZ.

Hoofdlijn advies: Het BIT is erg bezorgd over een goede afloop van dit project. Onze zorg komt voort uit drie dingen. Ten eerste mist in de aanpak van het project IVvM een uitwerking van 'as is' en er ontbreekt daardoor een duidelijk gedefinieerd eindpunt, wat tot grote uitloop en kosten kan leiden. Ten tweede is DICTU gestart met het inrichten van de basisvoorziening voor IGZ, maar afspraken over kosten en de taakverdeling zijn onduidelijk. Als laatste zijn er nog nauwelijks plannen voor het vervolg na medio 2018 en voor zover het BIT kan nagaan is hiervoor nog geen geld gereserveerd.

Het BIT adviseert dan ook de 'as is' aanpak beter uit te werken, afspraken te maken met DICTU en het vervolg inzichtelijk te maken. Ook adviseert het BIT de uitvoering intensief te bewaken.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft het BIT-advies en zijn reactie daarop op 17 november 2017 naar de Kamer gestuurd ([Kamerstuk 33 149, nr. 52](#))